

VEJBELYSNING PÅ PRIVATE FÆLLESVEJE

Du har i mail af 1. februar 2014 rykket for svar på en række spørgsmål, du stillede Vejdirektoratet i en mail af 11. april 2012.

I mailen af 11. april 2012 bad du Vejdirektoratet oplyse, om du skulle betale til vejbelysning på private fællesveje for følgende ejendomme:

1. Matr.nr. 60 æk, der i kommuneplanen ligger som fremtidig offentligt grønt område i landzone, og inden for søbeskyttelseslinjen, og samtidigt er et § 3-område, og kun har facade til E vej på 6 meter med et areal på 12.760 m², heraf vej 140 m².
2. Matr.nr. 60 acn. Arealet ligger i byzone og er et grønt område for en bebyggelse af andelsboliger og vurderet til 0 kr., og arealet er med på gårdens vurderingsskema, fordi arealet ikke er frastykket gården, da udstykningen til andelsboligerne blev foretaget. Arealet er på 4.320 m².
3. Matr.nr. 60 ap, ligger i lokalplan 36-002 og er udlagt til fremtidig boligbyggeri på L vej vurderet i landzone. Arealet er på 49.347 m², der er ikke gadelys på L vej.
4. Du har endvidere bedt om Vejdirektoratets holdning til din sammenligning af S vej med H, begge veje som ligger i landzone. Du mener derfor ikke, at du skal bidrage til S vej, i lighed med at du heller ikke skal bidrage til H¹.
5. Endelig vil du gerne vide, om de parceller, der er omfattet af lokalplan 70.03, der har byzonestatus, og grænser til S vej, der ligger i landzone, om de også er fritaget for at betale til gadelys på S vej

Vejdirektoratets udtalelse

Indledningsvist skal vi beklage, at vi ikke har svaret på din mail af 11. april 2012.

Vejdirektoratets kompetence

Vejdirektoratet afgiver både generelle udtalelser om fortolkningen af vejlovgivningens² bestemmelser, herunder fortolkning af bestemmelser fastsat med hjemmel i vejlovgivningen, og afgør konkrete klager truffet af kommunerne efter disse bestemmelser.

Når vi tager stilling til en klage over en afgørelse truffet efter vejlovgivningens bestemmelser, i dit tilfælde privatvejslovens bestemmelser³, kan vi kun tage stilling til retlige spørgsmål. Det fremgår af privatvejslovens § 87, skt. 2. Vi kan således kun tage stilling til, om en afgørelse er lovlig, men ikke til kommunens skøn inden for lovens rammer. Vi kan derfor ikke udtale os om, hvorvidt en lovlig afgørelse er rimelig eller hensigtsmæssig.

¹ Jf. Kommunens brev af 1. marts 2012.

² Vejloven, vejbidragsloven, privatvejsloven og vintervedligeholdelses- og renholdelsesloven

³ Lov nr. 1537 af 21. december 2010 om private fællesveje, som ændret ved Lov nr. 379 af 2. maj 2011

Vi kan endvidere tage stilling til, om kommunen har overholdt almindelige forvaltningsretlige regler, herunder bestemmelser i forvaltningsloven⁴, i forbindelse med en afgørelse truffet efter vejlovgivningen, men ikke til, om kommunen har iagttaget god forvaltningsskik.

Vi kan derfor ikke udtale os på en sådan måde, at vores udtalelse fremstår som en forhåndsgodkendelse af et konkret projekt. Vores udtalelser skal derfor være af generel karakter og med respekt for begrænsningerne i vores kompetence som klagemyndighed.

Privatvejslovens regler om vejbelysning

Grundlæggende regulerer privatvejsloven alene kommunalbestyrelsens kompetence⁵ til at træffe bestemmelser om belysning af en privat fællesvej, herunder hvordan udgifterne til denne påbudte foranstaltning skal fordeles.

Reglerne for private fællesveje på landet⁶ og private fællesveje i byer og bymæssige områder⁷ er forskellige. Den privat fællesvejs status zonemæssigt eller administrativt, jf. privatvejslovens § 3, stk. 2, er afgørende med hensyn til valg af de korrekte bestemmelser.

Hvis grænsen mellem private fællesveje på landet (lovens afsnit II) og private fællesveje i byer og bymæssige områder (lovens afsnit III) går på langs af vejen, således som tilfældet var i 2012 ved S vej, skal der udfærdiges 2 afgørelser efter hver sit regelgrundlag, hvis kommunalbestyrelsen ønsker at træffe en afgørelse, der gælder hele vejens bredde.

Det er uden betydning for anvendelsen af reglerne, om den ejendom, hvis ejer inddrages i udgiftsfordelingen, ligger i den samme planmæssige/administrative zone som vejen. Det afgørende er det regelgrundlag, som den tilgrænsende vej/vejstykke skal administreres efter.

Vejbelysning på private fællesveje på landet

Spørgsmålet om vejbelysning på private fællesveje på landet er ikke nærmere reguleret i en selvstændig paragraf i privatvejslovens afsnit II, §§ 11-24. Det behandles derfor efter de almindelige regler i lovens kap. 6, §§ 13-22, om istandsættelse og vedligeholdelse af private fællesveje på landet.

De, der er forpligtet hertil i henhold til aftale eller anden privatretlig bestemmelse, skal holde en privat fællesvej i god og forsvarlig stand i forhold til færdsdens art og omfang, jf. privatvejslovens § 13, stk. 1.

Hvis der ikke findes aftaler m.v. om vedligeholdelsen, skal de vejberettigede brugere vedligeholde vejen i forhold til deres brug af vejen. Det følger af lovens § 13, stk. 2.

---

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 988 af 9. oktober 2012, som ændret ved lov nr. 638 af 12. juni 2013 og lov nr. 1624 af 26. december 2013

⁵ Som vejmyndighed for de private fællesveje i kommunen, jf. privatvejslovens § 1, stk. 2.

⁶ Private fællesveje i landzone og sommerhusområder, således som disse områder er afgrænset med hjemmel i planlovens bestemmelser, jf. privatvejslovens § 4

⁷ Private fællesveje i byzone og nærmere afgrænsede områder i sommerhusområder og landzone, som har en bymæssig karakter eller er planlagt hertil, og som efter kommunalbestyrelsens bestemmelse skal administreres efter byregler i privatvejslovens afsnit III, jf. privatvejslovens § 3.

Hvis en vejberettiget mener, at en privat fællesvej ikke holdes i en stand, som er god og forsvarlig i forhold til færdsdens art og omfang, og at eksisterende bestemmelser om vejens vedligeholdelse er utilstrækkelige til at sikre dette, f.eks. fordi vedkommende mener, at vejen skal være belyst, skal kommunen tage stilling til, om vejen skal være belyst for at være i god og forsvarlig stand. Det fremgår af privatvejslovens § 14, stk. 1. Kommunalbestyrelsen kan også af egen drift tage dette spørgsmål op, jf. § 14, stk. 3.

Hvis de vedligeholdelsesforpligtede ikke opfylder forpligtelsen efter § 13, bestemmer kommunen i hvilket omfang og på hvilken måde den private fællesvej skal istandsættes for at være i god og forsvarlig stand i forhold til færdsdens art og omfang. Det fremgår af § 15, stk. 1.

Kommunen kan bestemme, på hvilken måde en privat fællesvej fremtidig skal vedligeholdes for at være i god og forsvarlig stand i forhold til færdsdens art og omfang, jf. § 16, stk. 1.

Påbudte arbejder eller udgifterne dertil skal fordeles efter aftaler eller andre privatretlige bestemmelser, hvis sådanne findes. Hvis der ikke foreligger aftaler m.v. fordeler kommunen arbejderne eller udgifterne mellem de vejberettigede i forhold til deres brug af vejen, jf. privatvejslovens § 18, stk. 1 og 2.

Vejbelysning på private fællesveje i by og bymæssigt område

Kommunen kan bestemme, at private fællesveje skal holdes belyst, hvis den vurderer, at det er nødvendigt af hensyn til færdslen på vejen eller for at tilgodese andre offentlige hensyn. Anlæg, forbedringer og drift af vejbelystningen skal udføres som samlede arbejder for de bidragspligtige grundejeres regning ved kommunens foranstaltning. Reglerne om fordeling af udgifter til istandsættelse og vedligeholdelse af private fællesveje samt procedurereglerne i forbindelse hermed finder tilsvarende anvendelse ved kommunalbestyrelsens afgørelser om vejbelystning. Det fremgår af privatvejslovens § 59, stk. 1-3.

I privatvejslovens § 59, stk. 4 og 5, findes særlige bestemmelser om, hvornår kommunalbestyrelsen skal, henholdsvis kan, afholde udgifterne helt eller delvist til belystning af de private fællesveje.

Det er ejerne af de ejendomme, der grænser til en privat fællesvej, der skal holde vejen i en god og forsvarlig stand under hensyn til færdsdens art og omfang, herunder holde vejen forsynet med forsvarligt afløb. Undtaget fra denne forpligtelse er dog ejere, som over for kommunen kan dokumentere, at de ikke har vejret til vejen. Det fremgår af privatvejslovens § 44.

Det er som nævnt ovenfor uden betydning for forpligtelsen efter § 44, at den tilgrænsende ligger i landzone.

Udgiftsfordelingen

Kommunen fordeler udgifterne til en påbudt belystning af en private fællesvej mellem ejerne af de ejendomme, der grænser op til vejen og har vejret til denne. Det fremgår af privatvejslovens § 59, stk. 3, jf. § 49, stk. 1.

Kommunen skal fordele udgifterne mellem grundejerne på grundlag af; 1) ejendommens facade mod vejen, 2) størrelsen af ejendommens arealer, og 3) måden, hvorpå ejendommen benyttes eller forventes at blive benyttet, *eller* ejendomsværdien, jf. privatvejslovens § 51, stk. 1. Hvis en ejendom ikke er ansat til ejendomsværdi, skal benyttelsesmåden anvendes, jf. stk. 2.

Det første kriterium – facadelængden – skal indgå i fordelingen med en faktor på mindst 10 %, mens de øvrige to kriterier hver skal indgå med mindst 25 %, jf. lovens § 51, stk. 3. Kommunen afgør, hvordan de resterende 40 % fordeles mellem de ovennævnte lovbundne kriterier.

Kommunen kan fordele udgifterne alene efter størrelsen af ejendommens arealer eller med ensartede beløb, hvis der i henhold til en kommuneplan, byplanvedtægt eller lokalplan kun vil blive tilladt en ganske ensartet udnyttelse af de bidragspligtige ejendomme, og ingen af disse ejendomme faktisk udnyttes mere intensivt end forudsat i plangrundlaget. Det fremgår af lovens § 51, stk. 5.

Uanset om kommunen fordeler efter reglerne i stk. 1-3 eller efter bestemmelsen i stk. 5, har ejendomme, der grænser til anden vej, end den eller de vejstrækninger, som er omfattet af kommunens afgørelse, et retskrav på et passende reduceret bidrag. Dette gælder dog ikke ejendomme, der har opnået fritagelse for vejbidrag til den anden vej. Det fremgår af lovens § 51, stk. 6.

I lovens § 51, stk. 7, findes en særlig arealbegrænsningsbestemmelse for ejendomme, der benyttes til landbrug, skovbrug eller frilandsgartneri, herunder frugtplantager, og som ikke er udstykket i parceller. I disse tilfælde kan kommunalbestyrelsen bestemme, at det alene er den del af arealet, der ligger højst 40 meter fra vejen, som skal medtages i arealstørrelse (faktor 2 i § 51, stk. 1).

Svar på spm. 1-3

Vi kan ikke udtale os om, hvorvidt du skal betale til vejbelysningen som ejer af de nævnte ejendomme.

Vi har ovenfor redegjort for, hvornår kommunalbestyrelsen kan inddrage dig i en udgiftsfordeling vedrørende belysning på private fællesveje, som kommunalbestyrelsen kræver belyst.

Det forhold, at en ejendom er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 eller af søbeskyttelseslinjer, er uden betydning for, hvem der kan inddrages i en udgiftsfordeling efter privatvejslovens regler. De særlige restriktioner i anvendelsen af de pågældende kan indgå i kommunalbestyrelsens fastsættelse af faktoren "ejendommens benyttelse".

Svar på spm. 4

Som det fremgår ovenfor om private fællesveje på landet, kan kommunalbestyrelsen bestemme, at en privat fællesvej på landet skal være belyst for at være i god og forsvarlig stand i forhold til færdslen på vejen. I så fald skal udgifterne fordeles i overensstemmelse med privatvejslovens § 18.

Svar på spm. 5

Som det fremgår ovenfor, er den praktiske hovedregel for private fællesveje, at udgifterne fordeles mellem de vejberettigede i forhold til deres brug. Hvis ejendomme, der ligger i byzone, har ret til at bruge en privat fællesvej på landet og rent faktisk bruger vejen, skal de inddrages efter privatvejslovens § 18, stk. 2.

